

NVE
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
(NVE@NVE.no)

Att.: konsesjonsavdelingen

DERES REF./DATO:

VÅR REF.:
201901288-3

STED/DATO:
SAUDA, 12. MAI 2021

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

**SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KONSESJONSKRAVET OM
SOMMERVANNSTAND I TOTAK (DRYMBESHYLEN) I VINJE KOMMUNE**

Statkraft Energi AS søker med dette om dispensasjon fra manøvreringsreglementet for regulering av Totak (Drymbeshylen) fastsatt ved Kgl. res 4.7.1958 i forbindelse med nødvendig ombygging av Vågi dam i perioden 2022 til 2023. Det må presiseres at søknaden kun omhandler Drymbeshylen som er en liten del sydøst i magasinet Totak.

For årene 2022 og 2023 søkes tillatelse til å holde Drymbeshylen på kote 683 samt å senke vannstanden fra terskel i Drymbeshylen til dam Vågi slik at en kommer til bunn dam (ca. kote 679).

Bakgrunn

Vågi dam har i dag avvik fra Damsikkerhetsforskriften. Målsetningen med prosjektet er å lukke disse avvikene. For å kunne utføre prosjektet er det nødvendig å senke vannstanden i Drymbeshylen som henger sammen med Totak magasinet nær damområdet. Totak har en reguleringshøyde på 7,3 meter med LRV 680 og HRV på 687,30. Totak har i dag ett konsesjonspålagt fyllingskrav som sier at magasinet fylt til kote 686,00 i perioden 1.7-15.8. I tillegg har Statkraft en manøvreringsintensjon ved å holde vannstand over 685.50 fra 15.8 – 30.10.

Søknad

Dam Vågi skal bygges om for å tilfredsstille krav i Damsikkerhetsforskriften med tilhørende retningslinjer. Ombyggingen vil bestå i å fjerne dammen som står på stedet, og bygge opp en ny betongdam på samme sted. Det er utarbeidet detaljplan (Vågi Dam. Detaljplan for miljø og landskap 2020. Norconsult) som beskriver konsekvensene av rehabiliteringsarbeidene for de tema som NVEs miljøtilsyn følger opp. Planen angir prinsipper for terrengtilpasning, plassering av anleggsveger og rigger mv. samt sluttutforming av anlegget, og angir de fysiske rammene og arealavgrensningene for de planlagte arbeidene. For å kunne tørlegge byggegropen i anleggsfasen er det planlagt to tiltak; etablere en midlertidig fangdam og delvis nedtapping av Drymbeshylen. Den midlertidige fangdammen etableres i sundet i Vågen, rett oppstrøms Drymbeshylen (se fig. 2 nedenfor). Fangdam i Vågen bygges slik at vannstand lik HRV kan opprettholdes i Totak i anleggsfasen.

Fig. 1.: Totak

Delvis nedtapping av Drymbeshylen har som formål å gi mulighet til å tørlegge byggegropen og demme opp lokalt tilsig. En naturlig terskel i øvre del av kanalen mot dammen muliggjør en nedtapping fra HRV til ca. kote 683. Det planlegges derfor å senke magasinet ned til å flukte med denne terskelen, og deretter avlede lokalt tilsig i rør fra pumpesumpen og gjennom anleggsområdet. Lokalt tilsig vil dermed renne fritt over den naturlige terskelen og ned til pumpesumpen. Ved senkning av magasinet til cirka kote 683 vil det fremdeles være større områder med vannspeil, og maksimal vanddybde vil fremdeles være over 8 meter.

Fig. 2.: Dam Vågi, Drymbeshylen og planlagt fangdam.

Tiltak

Omfanget av prosjektet består av følgende hovedaktiviteter:

- Tilrigging ved Vågen
- Bygge fangdam i Vågen. Vannstanden i Totak vil da kunne være uavhengig av prosjektet.
- Tilrigging ved Vågi dam
- Senke vannstanden i Drymbeshylen ned til kote 683 (her ligger en naturlig terskel ikke langt fra dammen)
- Senke vannstanden fra terskel i Drymbeshylen til dam Vågi slik at en kommer til bunn dam

- Fjerne segmentluke og annet utstyr
- Rive og fjerne eksisterende dam
- Bygge ny dam
- Installere luke og utstyr
- Fjerne dam i Vågen
- Oppfylling
- Nedrigging

Miljø- og friluftsinnteresser

Det foregår fiske i Totak, også etter storfisk. Lokalt i Drymbeshylen vil mulighetene for å bedrive fiske og friluftsliv være sterkt redusert i den perioden arbeidene pågår, og det må påregnes en betydelig konsekvens for livet i strandsonen at Drymbeshylen holdes nedtappet over en lengre periode. Resten av Totak vil derimot ha normal vannstand og ikke bli berørt av tiltaket. Drymbeshylen er forbundet med Totak og man må kunne anta at Drymbeshylen vil gjenfinne dagens økologiske balanse innen få år etter at vannstanden normaliseres (Virkning av lav sommervannstand på fisk i reguleringsmagasiner. Rapport nr.249. 2007 LFI.)

Med vennlig hilsen
Statkraft Energi AS Region Sør-Norge

Tore Småmo
Produksjonssjef

NOTAT

NR. 1

TIL: NVE - Seksjon for ny vannkraft - Energi og konsesjonsavdelingen

FRA: Statkraft Energi AS SIGN.:

ANSVARLIG: Jostein Kristiansen SIGN.:

DERES REF.: 202113087 VÅR REF.: 201901288-3 DATO: 08.09.2021

Tilleggsinformasjon ift senking av Drymbeshylen i Totak

Fisk

Opprinnelig var det bare ørret i Totak, men røye ble etablert i nedbørfeltet i 1936 med videre spredning til Totak. I senere år er det etablert 3-pigget stingsild og ørekyt.

Fiskebestanden i Totak er i dag ikke mye forskjellig fra den funnet i 1989 (Saltveit og Brabrand 1990), Solhøi (1997) og Gustavsen (2008). Det gjelder spesielt for aldersfordeling, lengdefordeling og opptaket av næringsdyr hos ørret. Ørretens kondisjon synes noe bedre i 1997, 2008 og 2014 sammenliknet med 1989.

Vannet i Totak og Våmarvatn er ionefattig, med målt ledningsevne under 1 mS/m. Vannet er i tillegg lite farget og har lave konsentrasjoner av naturlig løst organisk materiale. Det er videre lave konsentrasjoner av næringssalter (her målt som tot-P og tot-N). pH lå for alle stasjonene mellom 7,0 og 7,3.

«Dersom vannstanden normaliseres etter en sommer med lav vannstand og den regulære manøvreringen fortsetter som før enkelthendelsen, vil det kunne regnes med normalisering av fiskebestandens kvalitet i løpet av den påfølgende sommersesong.» (LFI.249)

Basert på kunnskap knyttet til fiskebestand i Totak/Drymbeshylen vil en senkning av vannstanden i Drymbeshylen kun ha en kortvarig negativ effekt på fisken som står igjen i Drymbeshylen. Ved normalisering av vannstand vil fiskebestanden i løpet en sesong trolig normalisere seg.

Fugl

Det er ikke kjent at Drymbeshylen innehar sårbare eller truede fuglearter (Naturbase)

Myr

Evt. myrområde som kan bli påvirket av en senket vannstand i Drymbeshylen er definert som nyttbar myr i Naturbase. Dette er ikke en sårbar myrtype som vil bli negativt påvirket av en senkning av vannstand for en periode.

